

IGMNIR POPARŁA PROJEKT USTAWY O RZECZNIKU PRAW PODATNIKA

IGMNIR SUPPORTED THE BILL PREDICATE TAXPAYER RIGHTS

W czerwcu bieżącego roku grupa posłów skierowała do Sejmu projekt ustawy o Rzeczniku Praw Podatnika. Celem wnioskodawców jest ustanowienie niezależnej instytucji państwowej, działającej w obronie interesów uczciwych przedsiębiorców w dochodzeniu swoich praw przed organami podatkowymi. Krajowa Izba Gospodarcza, Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu, wspólnie z Izbą Przemysłowo-Handlową Gospodarki Złomem, które łącznie zrzeszają tysiące podmiotów gospodarczych, wyraziły poparcie dla tego projektu.

Autorem projektu ustawy o Rzeczniku Praw Podatnika (RPP) jest Zespół ds. Finansów Publicznych, działający w strukturach Fundacji Republikańskiej. Sama Fundacja została powołana z myślą o angażowaniu obywateli w życie publiczne kraju, a projekt ustawy o RPP nie jest pierwszą inicjatywą podjętą przez Republikanów. — *W ostatniej edycji międzynarodowego raportu „Doing Business 2013”, opublikowanym przez Bank Światowy, Polska na 185 państw, które podlegały ocenie, zajmuje 55 miejsce pod względem łatwości prowadzenia działalności gospodarczej — mówi Paweł Gruza, Szef Zespołu ds. Finansów Publicznych w Fundacji Republikańskiej.* Te same badania pokazują, że nasz kraj w rankingu dotyczącym oceny systemu podatkowego, uplasował się na 114 pozycji, między Jemenem (113 miejsce) i Sierra Leone (118 miejsce). — *Dlatego uważamy, że tylko nowa instytucja, w osobie Rzecznika Praw Podatnika, który pracowałby nad poprawą jakości ustawodawstwa podatkowego oraz dbał o wysokie standardy obsługi podatników, może przełamać urzędową stagnację w tym zakresie — przyznaje Paweł Gruza.*

Według autorów projektu, Rzecznik Praw Podatnika byłby wybierany przez Sejm, za zgodą Senatu, na wniosek Marszałka Sejmu lub 35 posłów. Sprawowałby pięcioletnią kadencję, bez możliwości ponownego wyboru. Pierwszą grupę uprawnień stanowiłyby zadania związane z obroną praw podatnika w trakcie postępowania podatkowego. Rzecznik, z własnej inicjatywy lub na wniosek podatnika, mógłby podejmować odpowiednie działania kontrolne i wyjaśniające w sprawach indywidualnych, polegające m.in. na identyfikowaniu w jego ocenie nieprawidłowych, działających na szkodę podatnika, przepisów prawnych i rekomendowaniu ich zmiany bądź eliminacji. — *Założeniem naszego projektu nie jest tylko zaangażowanie Rzecznika Praw Podatnika w postępowania skarbowe osób indywidualnych bądź przedsiębiorstw, ale będzie on także mógł oddziaływać na pozostałe organy władzy, na przykład dzięki uprawnieniu do występowania z wnioskiem o podjęcie inicjatywy ustawodawczej — wyjaśnia Paweł Gruza.* Do kompetencji RPP wnioskodawcy dodali również występowanie do Ministra Finansów o wydanie interpretacji ogólnej przepisów prawa podatko-

wego, wraz z możliwością sądowej weryfikacji stanowiska Ministra, oraz identyfikację kolizji w wydanych interpretacjach lub też utrwaloną wykładnią sądów. W ocenie autorów projektu te wszystkie uprawnienia powinny wpłynąć na świadome kształtowanie prawa przez Parlament oraz poprawę efektywności działania aparatu skarbowego.

Pierwsze czytanie projektu ustawy, które ostatecznie nie zostało dokończzone, odbyło się na posiedzeniu Sejmu dnia 28 września br. Wtedy to Marszałek Sejmu Ewa Kopacz przeniosła głosowanie nad wnioskiem o odrzucenie projektu ustawy w pierwszym czytaniu na następne posiedzenie. Klubem poselskim, który wnioskował odrzucenie projektu, był klub Platformy Obywatelskiej. Zdaniem posłów PO ochrona praw podatnika oraz wszystkie działania podejmowane w tym zakresie należą do kompetencji innej istniejącej już instytucji — Rzecznika Praw Obywatelskich (RPO). Ponadto, w ocenie Platformy, powołanie RPP wiązałoby się dodatkowo z pokryciem z budżetu państwa kosztów jego funkcjonowania. Na posiedzeniu Sejmu, podczas pierwszego czytania, które odbyło się 12 października br., wycofano wniosek o odrzucenie projektu ustawy oraz zdecydowano o skierowaniu projektu do prac w Komisji Finansów Publicznych.

Projekt zyskał poparcie klubów poselskich: PiS, PSL, SLD, SP Ruch Palikota. Ponadto inicjatywę wspiera Krajowa Izba Gospodarcza, a także organizacje branżowe, w tym IGMNiR czy IPHGZ. Branża złomowa od lat jest przedmiotem szczególnego zainteresowania organów kontroli skarbowej. W związku z ujawnianiem nieprawidłowości w obrocie złomem toczą się liczne postępowania kontrolne i podatkowe. Obie Izby jednogłośnie stwierdzają, że w polskim systemie politycznym brakuje instytucji, która stałaby na straży praw podatnika wobec nadrzędnej roli administracji podatkowej. W ocenie **Kazimierza Poznańskiego, Prezesa Zarządu IGMNiR**, projekt ustawy o RPP jest cenny i zasługuje na realizację. — *Niestety organy skarbowe w postępowaniach administracyjnych kontrolują często uczciwych podatników, którzy sami są ofiarami oszukańczych działań — przyznaje.* W takiej sytuacji nie każdy przedsiębiorca ma możliwość obrony swoich racji, głównie ze względów finansowych, które musiałby pokryć, w celu wynajęcia profesjonalnych i skutecznych prawników. — *Obecnie ochrona praw podatnika leży wyłącznie w ich osobistej gestii bądź, z uwagi na stopień skomplikowania prawa podatkowego, wykwalifikowanego doradcy podatkowego czy adwokata — mówi Waldemar Marek, Prezes Rady IPHGZ.* — *W takich wypadkach brakuje dostatecznego, instytucjonalnego wsparcia ze strony niezależnej, choć powiązanej z Parlamentem, wyspecjalizowanej instytucji państwowej, o cechach typowego ombudsmiana — dodaje Kazimierz Poznański.* Izby w listach imiennych, które skierowały we wrześniu do Marszałka

Sejmu Ewy Kopacz oraz Przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych Dariusza Rosatiego, zwróciły uwagę, że działalność RPP przyczyniłaby się do zwiększenia pewności prawnej wszystkich podatników, a przede wszystkim zapewniłaby ich sprawiedliwe, jednolite traktowanie przez organy skarbowe.

W ocenie **Alicji Sarna, Doradcy Podatkowego w kancelarii MDDP Doradztwo Podatkowe Michalik Dłuska Dziezic i Partnerzy**, sama inicjatywa powołania RPP, jako organu stojącego na straży ochrony interesów podatników, jest godną rozważenia. — *Jedynie zastanawia mnie projektowana „odrębność” instytucji Rzecznika Praw Podatnika od Rzecznika Praw Obywatelskich. Z uwagi na wieloletnią tradycję funkcjonowania drugiego z nich, który z pewnością posiada już pewne wypracowane standardy i schematy działania, skłaniałbym się jednak ku dobremu uregulowaniu zapisów ustawy o RPO* — przyznaje. Na przykład mogliśmy skorzystać z doświadczeń innego kraju, jak Szwecja,

i przyjąć rozwiązanie, że przy RPO byłby powołany jego zastępca, specjalizujący się w sprawach podatkowych. — *Współpraca Rzecznika Praw Podatnika z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, w ramach jednego urzędu, być może pozwoliłaby częściowo wyeliminować ryzyko podobnego lub też sprzecznego działania obydwóch ombudsmanów w tych samych sprawach podatkowych* — mówi Alicja Sarna.

Propozycja ustanowienia RPP doczekała się już realizacji w innych państwach, nie tylko w Europie. Choć rzecznicy posiadają różny status, idea jest podobna: ochrona interesów podatników. Oprócz Szwecji, krajem, gdzie RPO powołuje swojego zastępcę do spraw podatkowych, jest Australia. RPP jako odrębna instytucja funkcjonuje m.in. w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Pakistanie i Bangladeszu. Dla odmiany, na przykład Indie posiadają 12 regionalnych Rzeczników Podatkowych. Czas pokaże, czy i który z międzynarodowych modeli urzędu Rzecznika Praw Podatnika zostanie przyjęty w polskim systemie politycznym.

Aleksandra Konieczny

WWW.SIGMA-NOT.PL

PORTAL INFORMACJI TECHNICZNEJ

NAJWIĘKSZA BAZA PUBLIKACJI TECHNICZNYCH ONLINE
